

PLA DOCENT

Fonaments metodològics per a la recerca clínica

🕒 **Durada:** 20 h 📄 **Modalitat:** en línia

Presentació

El curs Fonaments metodològics per a la recerca clínica és una formació dirigida a professionals de la salut que vulguin introduir-se en l'àmbit de la recerca en les ciències de la salut o que vulguin consolidar aprenentatges previs en aquest camp.

La proposta docent ha estat desenvolupada per professionals experts en la recerca i la docència de diferents disciplines. D'aquesta manera s'ha aportat una visió més coral de la recerca que pot ser d'utilitat per a professionals de la medicina, la infermeria o altres especialitats clíniques i assistencials de la salut.

En aquest curs de 20 hores es proporcionen fonaments per iniciar-se en el desenvolupament d'un projecte propi de recerca. Tanmateix, hi ha aspectes sobre els quals només es fa una introducció per tal que l'alumnat en tingui una visió general, però no s'hi aprofundeix, ja que aquests aspectes necessiten un temari més ampli que pot formar part de cursos posteriors més específics.

Objectius

Objectius generals:

- Adquirir competències en metodologia de la recerca per a dissenyar, desenvolupar i analitzar estudis científics.

Objectius específics:

- Conèixer els principals tipus de metodologies de recerca quantitativa.
- Identificar els elements clau d'una recerca científica.
- Desenvolupar un protocol de recerca clínica en l'àmbit d'interès propi.
- Adquirir nocions sobre la potència estadística, la mida mostral i els possibles biaixos.
- Saber distingir els diferents tipus d'estudis i escollir el més adequat per a cada pregunta d'estudi, situació i context de recerca.
- Conèixer els aspectes diferencials de l'assaig clínic.

Competències i habilitats

En aquesta formació es pretenen assolir els objectius següents:

- L'alumnat serà capaç de distingir entre els principals tipus de metodologies de recerca existents.
- L'alumnat podrà gestionar el pas d'una pregunta de recerca a un protocol de recerca per donar-hi resposta.
- L'alumnat sabrà preveure els possibles errors metodològics davant la presentació d'una recerca.
- L'alumnat defensarà i comunicarà la recerca de forma adequada i ajustada a la convocatòria.

Metodologia

Per fer aquesta formació, els i les participants disposen d'un espai virtual on trobaran tots els materials didàctics interactius necessaris i els qüestionaris d'avaluació, i també un conjunt d'eines que faciliten la comunicació.

Els materials didàctics del curs estan pensats per facilitar l'experiència d'aprenentatge, amb activitats d'autoavaluació i de reflexió, així com eines i recursos audiovisuals desenvolupats a mida, que ajuden a fer transferible el coneixement.

Aquesta experiència d'aprenentatge inclou un cas inicial real que permet contextualitzar i connectar de manera significativa i vivencial amb els continguts teòrics. També vol evidenciar la importància de tenir aquest coneixement com a professionals de la salut.

Durant tot el procés d'aprenentatge els i les participants estaran acompanyats/ades per:

- La tutoria, que atindrà les consultes que puguin sorgir respecte al curs.
- L'equip de coordinació acadèmica per resoldre qualsevol consulta o incidència de caràcter tècnic sobre el funcionament de l'aula.

Continguts

- Mòdul 1. Gestió del coneixement en recerca
 - Introducció a la gestió del coneixement en recerca
 - Introducció a la recerca clínica
 - Què és la recerca?
 - El mètode científic a partir d'un dubte a la pràctica clínica
 - Què és el mètode científic?
 - Les fases del mètode científic
 - Les preguntes FINER
 - La importància de la recerca en la pràctica clínica
 - Pràctica basada en l'evidència
 - La recerca bibliogràfica

- Introducció a la recerca bibliogràfica
- Cerca bibliogràfica eficient: estructura bàsica
- Referències bibliogràfiques
- Estil Vancouver
- Estil APA
- Gestors bibliogràfics
- Marc normatiu i ètic en recerca
- Els comitès d'ètica de la recerca (CERC o CER)
- Marc normatiu i ètic

- Mòdul 2. Guia per a l'elaboració d'un protocol de recerca
 - Introducció a l'elaboració d'un protocol de recerca
 - Tipus d'estudis en ciències de la salut
 - Breu diferenciació entre estudis quantitius i estudis qualitius
 - Classificació dels estudis quantitius
 - Disseny d'estudis quantitius
 - Elaboració del protocol de recerca
 - El protocol de recerca

- Mòdul 3. Elements clau d'anàlisi en metodologia de la recerca
 - Introducció a l'anàlisi en metodologia de la recerca
 - Recollida de dades
 - Les fonts d'informació
 - La preparació d'un qüestionari
 - Gestió bàsica de les dades
 - La distribució de les dades
 - El càlcul de freqüències
 - Les mesures de posició
 - La distribució (de probabilitat) normal
 - La base d'una anàlisi estadística comparativa
 - Càlcul de la mida de la mostra
 - La mida mostral i per què és important

- Tipus de mostreig
- Càlcul de la mida mostral
- Càlcul de la mida mostral per estimar una proporció
- La selecció de la mostra per a una anàlisi comparativa
- Recursos per a calcular la mida mostral

- Mòdul 4. Metodologia dels assajos clínics
 - Introducció a la metodologia dels assajos clínics
 - Metodologia de l'assaig clínic
 - Estudi d'una intervenció
 - Estudis aleatoris controlats
 - Condicions controlades: decidir la intervenció que s'avaluarà i la seva resposta
 - Tipus d'assaig clínic
 - Fases de la recerca clínica i preclínica dels estudis amb medicaments
 - Normatives ètiques i legals específiques dels assajos clínics
 - Normatives ètiques i legals
 - Estadística de contrast d'hipòtesis
 - Elements clau per a la metodologia quantitativa
 - Estadístics de contrast d'hipòtesis
 - Difusió de la informació
 - Comunicacions orals i pòsters
 - Publicacions

Avaluació

L'element fonamental d'avaluació establert en aquest curs és el qüestionari final de cada mòdul, que permet comprovar individualment els coneixements adquirits sobre cadascun dels temes.

Les condicions necessàries per superar el curs són les següents:

- Visualitzar-ne tot el contingut.

- Obtenir una nota als qüestionaris igual o superior a 7.

En finalitzar, els i les participants valoraran el curs mitjançant una enquesta de satisfacció que inclou la qualificació del professorat, del material, de la documentació i dels coneixements i les habilitats que s'han adquirit.

Requisits d'accés

El curs va dirigit a professionals de la medicina, la infermeria o altres especialitats clíniques i assistencials de la salut. Cal pertànyer a aquest col·lectiu per poder accedir-hi.

Dedicació

El curs té una durada de 20 hores; el tutor o la tutora estarà disponible per atendre els dubtes sobre el contingut en un termini màxim de **48 hores** laborables mitjançant:

- El fòrum de consultes de l'aula.
- El correu electrònic.

Així mateix, per resoldre dubtes de tipus tècnic o incidències, l'equip de coordinació atindrà les consultes mitjançant:

- El fòrum de consultes de l'aula.
- El correu electrònic.
- L'atenció telefònica amb l'horari de dilluns a dijous **de 9:30 a 13:30 h i de 15:30 a 16:30 h**, i els divendres **de 9:30 a 13:30 h**.

Requisits tècnics

Els **navegadors** compatibles i que es poden utilitzar en la seva última versió són:

Google Chrome

Firefox

Internet Explorer

Safari

Recomanacions per a una experiència i un funcionament òptims:

- Visualitzar els continguts, preferiblement, des d'un **ordinador** o una **tauleta**.
- Utilitzar una connexió estable i constant.
- Disposar d'**altaveus o auriculars** per poder escoltar els vídeos integrats en els continguts.
- Habilitar les **finestres emergents** en el navegador on s'estigui fent el curs per permetre la correcta visualització dels continguts.
- Disposar de l'**Acrobat Reader 9** (o superior) per consultar la informació de documents en format PDF.

Nivells de factor de qualitat

Factor de qualitat	Nivell
Ocupabilitat	★★★★☆
Aprenentatge	★★★★☆
Accessibilitat	★★☆☆☆